

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: Struktury osadniczo-społeczne na terenie europejskiego *Barbaricum*_1
2. Kod zajęć/przedmiotu: 19-SOB1-23-ArchU
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): fakultatywny (i obowiązkowy w ramach modułu 2a)
4. Kierunek studiów: archeologia
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): II stopień
6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): ogólnoakademicki
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): II rok
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW): 30 h K
9. Liczba punktów ECTS: 2
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia: dr Milena Teska
m.teska@amu.edu.pl, mt.teska@gmail.com
11. Język wykładowy:
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:
 - uzyskanie obrazu sytuacji społeczno-politycznej i gospodarczej panującej między V w. p.n.e. a V w. n.e. na terenach Europy Środkowej, jako podstawy dla zrozumienia struktur osadniczych i gospodarczych zamieszkujących tutaj plemion,
 - uzyskanie zaawansowanej wiedzy na temat struktur osadniczych i gospodarczych europejskiego *Barbaricum*,
 - uzyskanie zaawansowanej wiedzy na temat przemian społecznych, ekonomicznych, gospodarczych, kulturowych i materialnych zachodzących wśród społeczności środkowoeuropejskiego *Barbaricum* w okresie lateńskiego/przedrzymskim, wpływów rzymskich i wędrowek ludów,
 - uzyskanie pogłębionej wiedzy na temat problematyki okresu lateńskiego/przedrzymskiego, wpływów rzymskich i wędrowek ludów.
2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują):
 - podstawowa wiedza z zakresu problematyki okresu lateńskiego/przedrzymskiego, wpływów rzymskich i wędrowek ludów.
3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
SOB1_1	potrafi analizować dzieje społeczności barbarzyńskiej Europy	K_W01, K_W04, K_W06, K_U01
SOB1_2	dysponuje zasobem wiedzy źródłowej, niezbędnym dla interpretacji przemian struktur społecznych i osadniczych, a także gospodarczych, charakterystycznych dla okresu lateńskiego/przedrzymskiego, wpływów rzymskich i wędrowek ludów	K_W02, K_W06, K_W07, K_W09, K_U01, K_U11, K_K03
SOB1_3	zna model organizacji i poziomy integracji społecznej środkowoeuropejskich ugrupowań barbarzyńskich (rodzina, ród, wspólnota terytorialna, plemię, związek plemion) oraz podstawy ustroju społecznego (ustrój rodowo-patriarchalny, demokracja wojskowa)	K_W02, K_W04, K_W05, K_U01, K_U04, K_K03
SOB1_4	zna i potrafi scharakteryzować poziomy struktur osadniczych i zjawisk przestrzennych (poziomy: mikro, semi-mikro, makro)	K_W02, K_W04, K_W05, K_U01, K_U04, K_K03
SOB1_5	zna i rozumie w pogłębionym stopniu gospodarkę ówczesnych społeczeństw	K_W02, K_W06, K_W07, K_U01, K_K03

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
---	--------------------------------

Terytorialno-polityczne organizacje barbarzyńskie	SOB1_1, SOB1_2, SOB1_3
Zróżnicowanie społeczne ludności europejskiego <i>Barbaricum</i> przez pryzmat źródeł pisanych i archeologicznych	SOB1_1, SOB1_2, SOB1_3
Zróżnicowanie obrządku pogrzebowego jako przejaw odmiennej ideologii	SOB1_1, SOB1_2, SOB1_3
Organizacja społeczna	SOB1_1, SOB1_2, SOB1_3
Struktury osadnicze na terenie europejskiego <i>Barbaricum</i>	SOB1_1, SOB2_2, SOB1_4
Poziomy struktur osadniczych i zjawisk przestrzennych (poziomy: mikro, semi-mikro, makro)	SOB1_1, SOB2_2, SOB1_4
Współzależności między przemianami społecznymi a ich odzwierciedleniem w zmianie struktur osadniczych i ekonomicznych	SOB1_1, SOB2_2, SOB1_3, SOB1_4
Gospodarka ówczesnych społeczeństw (wapiennictwo, kowalstwo, hutnictwo, tkactwo, wytwórczość ceramiczna, szklarstwo, rogowiarstwo)	SOB1_1, SOB1_2, SOB1_5

5. Zalecana literatura:

Adam J.-P.

2005 *Roman Building. Materials and Techniques*, London- New York.

Bielenin K.

1992 *Starożytne górnictwo i hutnictwo żelaza w Górach Świętokrzyskich*, Kielce.

Bukowski Z.

1967 *Uwagi o problematyce badań osadnictwa kultury łużyckiej*, „Studia z dziejów osadnictwa”, t. 5, s. 52-125.

Czarnecka K.

1990 *Struktura społeczna ludności kultury przeworskiej. Próba rekonstrukcji na podstawie źródeł archeologicznych i analizy danych antropologicznych z cmentarzysk*, Warszawa.

Gralak T.

2012 Przyczyny i formy zróżnicowania kultur przeworskiej i wielbarskiej [w:] B. Gediga, A. Grossman, W. Piotrowski (red.), *Rytm przemian kulturowych w pradziejach i średniowieczu*. 389- 410. Biskupin-Wrocław, s. 389-410.

Jankuhn H.

1983 *Wprowadzenie do archeologii osadnictwa*, Warszawa.

Kobyliński Z.

1988 *Struktury osadnicze na ziemiach polskich u schyłku starożytności i w początkach wczesnego średniowiecza*, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk.

Kramarkowa I.

1969 *Stosunki społeczno-gospodarcze i polityczne na południowych ziemiach polskich w pierwszej połowie I tysiąclecia naszej ery w świetle rozwoju metalurgii żelaznej*, Opole.

Łaszczewska, T.

1966 *Pradzieje włókiennictwa*, [w:] J. Kamińska, I. Turnau (red.), *Zarys historii włókiennictwa na ziemiach polskich do końca XVIII wieku*, Wrocław-Warszawa-Kraków, s. 21-53.

Maik J.

2012 *Włókiennictwo kultury wielbarskiej*, Łódź.

Modzelewski K.

2004 *Barbarzyńska Europa*, Warszawa.

Orzechowski S.

2007 *Zaplecze osadnicze i podstawy surowcowe starożytnego hutnictwa świętokrzyskiego*, Kielce.

Skóra K.

2015 *Struktura społeczna ludności kultury wielbarskiej*, Łódź.

Tyszkiewicz L. A.

2007 *Barbarzyńcy w Europie. Studia z późnego antyku i wczesnego średniowiecza*, Wrocław.

Wielowiejski J.

1958 *Stosunki społeczne w południowej Polsce u schyłku starożytności*, „Prace Zakładu Archeologii Antycznej IHKM PAN”, z. 12.

Żółkiewski M., Grabianowski N.

2006 *Kuźnia starożytna, kuźnia współczesna. Uwagi na temat możliwości interpretacyjnych*, [w:] A. Jaszewska, S. Groblica (red.), *Współczesnymi drogami w przeszłość/Auf gegenwärtigen Wegen in die Vergangenheit*, IV polsko-niemieckie spotkania archeologiczne/IV Deutch-Polnishes archäologischen Treffen, Dychów 15-18 listopada 2005. Tom 1, Zielona Góra, s. 33-51.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	X
Wykład konwersatoryjny	X
Wykład problemowy	X
Dyskusja	
Praca z tekstem	X
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	X
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	X
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu				
	SOB1 _1	SOB1 _2	SOB1 _3	SOB1 _4	SOB1 _5
Egzamin pisemny					
Egzamin ustny					
Egzamin z „otwartą książką”					
Kolokwium pisemne					
Kolokwium ustne					
Test	X	X	X	X	
Projekt					
Esej					
Raport					
Prezentacja multimedialna					
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)					
Portfolio					
Inne (jakie?)					
Referat					X

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	5
	Czytanie wskazanej literatury	10
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	10
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	5
	Inne (jakie?) -	
	...	
SUMA GODZIN		60
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		2

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0): student w stopniu wyróżniającym opanował treści nauczania i przygotował referat (ocena jest wypadkową ocen z testu i referatu); pełna frekwencja na zajęciach, dopuszczalne dwie nieobecności bez usprawiedliwienia (pozostałe muszą być usprawiedliwione bądź odrobione przez studenta w formie odpowiedzi ustnej lub w formie pracy pisemnej z zakresu opuszczonych zajęć),

dobry plus (+db; 4,5): student w stopniu bardzo dobrym opanował treści nauczania i przygotował referat (ocena jest wypadkową ocen z testu i referatu); pełna frekwencja na zajęciach, dopuszczalne dwie nieobecności bez usprawiedliwienia (pozostałe muszą być usprawiedliwione bądź odrobione przez studenta w formie odpowiedzi ustnej lub w formie pracy pisemnej z zakresu opuszczonych zajęć),

dobry (db; 4,0): student w stopniu dobrym opanował treści nauczania i przygotował referat (ocena jest wypadkową ocen z testu i referatu); pełna frekwencja na zajęciach, dopuszczalne dwie nieobecności bez usprawiedliwienia (pozostałe muszą być usprawiedliwione bądź odrobione przez studenta w formie odpowiedzi ustnej lub w formie pracy pisemnej z zakresu opuszczonych zajęć),

dostateczny plus (+dst; 3,5): student w stopniu zadowalającym opanował treści nauczania i przygotował referat (ocena jest wypadkową ocen z testu i referatu); pełna frekwencja na zajęciach, dopuszczalne dwie nieobecności bez usprawiedliwienia (pozostałe muszą być usprawiedliwione bądź odrobione przez studenta w formie odpowiedzi ustnej lub w formie pracy pisemnej z zakresu opuszczonych zajęć),

dostateczny (dst; 3,0): student w stopniu dostatecznym opanował treści nauczania (min. 50% poprawnych odpowiedzi) i przygotował referat (ocena jest wypadkową ocen z testu i referatu); pełna frekwencja na zajęciach, dopuszczalne dwie nieobecności bez usprawiedliwienia (pozostałe muszą być usprawiedliwione bądź odrobione przez studenta w formie odpowiedzi ustnej lub w formie pracy pisemnej z zakresu opuszczonych zajęć),

niedostateczny (ndst; 2,0): student nie opanował treści nauczania, tj. uzyskał poniżej 50% poprawnych odpowiedzi i/lub nie przygotował referatu; brak odpowiedniej

frekwencji na zajęciach.